

ΛΥΚΕΙΟ ΑΡΑΔΙΠΠΟΥ «ΤΑΣΟΣ ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΣ»

ΕΠΩΝΥΜΟ:

ΟΝΟΜΑ:

ΤΜΗΜΑ: ΑΡΙΘΜΟΣ:

ΒΑΘΜΟΣ:

65

100

ΟΛΟΓΡΑΦΩΣ:

ΥΠΟΓΡΑΦΗ:

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΑΪΟΥ – ΙΟΥΝΙΟΥ

ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2018-2019

ΜΑΘΗΜΑ : ΧΗΜΕΙΑ -ΒΙΟΛΟΓΙΑ

ΤΑΞΗ: Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 30/05/2019

ΧΡΟΝΟΣ: 2 ΩΡΕΣ

----- ΚΑΤΟΧΗ ΚΙΝΗΤΟΥ Ή ΕΞΥΠΝΗΣ ΣΥΣΚΕΥΗΣ = ΔΟΛΙΕΥΣΗ -----

Γενικές οδηγίες:

- Να γράψετε με μπλε πένα
- Δεν επιτρέπεται η χρήση διορθωτικού υγρού ή διορθωτικής ταινίας
- Το εξεταστικό δοκίμιο της χημείας αποτελείται από δεκατέσσερις (14) σελίδες συμπεριλαμβανόμενης της πρώτης σελίδας με τις γενικές οδηγίες και της δεύτερης σελίδας με τον Περιοδικό Πίνακα.

Χρήσιμα δεδομένα:

Γραμμομοριακός όγκος, $V_m = 22,4 \text{ L}$ σε κανονικές συνθήκες (Κ.Σ.)

Αριθμός Avogadro, $N_A = 6,02 \times 10^{23}$

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ																		VIII _A																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
I _A		II _A		III _A														IV _A	V _A	VI _A	VII _A	2	He																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
1	H	3	Li	7	11	Na	23	24	19	20	Ca	40	39	37	85,5	Rb	Sr	88	89	91	Zr	93	Nb	96	Mo	101	Ru	103	Rh	105,4	Pd	108	Ag	112	Cd	115	Sn	119	122	Sb	127	Te	128	127	I	Xe	131																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
2	He	4	Be	9	12	Mg	24	20	21	Sc	45	40	38	37	85,5	Rb	Sr	88	89	91	Zr	93	Nb	96	Mo	101	Ru	103	Rh	105,4	Pd	108	Ag	112	Cd	115	Sn	119	122	Sb	127	Te	128	127	I	Xe	131																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
3	Li	5	B	11	13	Al	27	28	31	32	Ge	72,6	70	49	50	51	52	53	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104	105	106	107	108	109	110	111	112	113	114	115	116	117	118	119	120	121	122	123	124	125	126	127	128	129	130	131	132	133	134	135	136	137	138	139	140	141	142	143	144	145	146	147	148	149	150	151	152	153	154	155	156	157	158	159	160	161	162	163	164	165	166	167	168	169	170	171	172	173	174	175	176	177	178	179	180	181	182	183	184	185	186	187	188	189	190	191	192	193	194	195	196	197	198	199	200	201	202	203	204	205	206	207	208	209	210	211	212	213	214	215	216	217	218	219	220	221	222	223	224	225	226	227	228	229	230	231	232	233	234	235	236	237	238	239	240	241	242	243	244	245	246	247	248	249	250	251	252	253	254	255	256	257	258	259	260	261	262	263	264	265	266	267	268	269	270	271	272	273	274	275	276	277	278	279	280	281	282	283	284	285	286	287	288	289	290	291	292	293	294	295	296	297	298	299	300	301	302	303	304	305	306	307	308	309	310	311	312	313	314	315	316	317	318	319	320	321	322	323	324	325	326	327	328	329	330	331	332	333	334	335	336	337	338	339	340	341	342	343	344	345	346	347	348	349	350	351	352	353	354	355	356	357	358	359	360	361	362	363	364	365	366	367	368	369	370	371	372	373	374	375	376	377	378	379	380	381	382	383	384	385	386	387	388	389	390	391	392	393	394	395	396	397	398	399	400	401	402	403	404	405	406	407	408	409	410	411	412	413	414	415	416	417	418	419	420	421	422	423	424	425	426	427	428	429	430	431	432	433	434	435	436	437	438	439	440	441	442	443	444	445	446	447	448	449	450	451	452	453	454	455	456	457	458	459	460	461	462	463	464	465	466	467	468	469	470	471	472	473	474	475	476	477	478	479	480	481	482	483	484	485	486	487	488	489	490	491	492	493	494	495	496	497	498	499	500	501	502	503	504	505	506	507	508	509	510	511	512	513	514	515	516	517	518	519	520	521	522	523	524	525	526	527	528	529	530	531	532	533	534	535	536	537	538	539	540	541	542	543	544	545	546	547	548	549	550	551	552	553	554	555	556	557	558	559	560	561	562	563	564	565	566	567	568	569	570	571	572	573	574	575	576	577	578	579	580	581	582	583	584	585	586	587	588	589	590	591	592	593	594	595	596	597	598	599	600	601	602	603	604	605	606	607	608	609	610	611	612	613	614	615	616	617	618	619	620	621	622	623	624	625	626	627	628	629	630	631	632	633	634	635	636	637	638	639	640	641	642	643	644	645	646	647	648	649	650	651	652	653	654	655	656	657	658	659	660	661	662	663	664	665	666	667	668	669	670	671	672	673	674	675	676	677	678	679	680	681	682	683	684	685	686	687	688	689	690	691	692	693	694	695	696	697	698	699	700	701	702	703	704	705	706	707	708	709	710	711	712	713	714	715	716	717	718	719	720	721	722	723	724	725	726	727	728	729	730	731	732	733	734	735	736	737	738	739	740	741	742	743	744	745	746	747	748	749	750	751	752	753	754	755	756	757	758	759	760	761	762	763	764	765	766	767	768	769	770	771	772	773	774	775	776	777	778	779	780	781	782	783	784	785	786	787	788	789	790	791	792	793	794	795	796	797	798	799	800	801	802	803	804	805	806	807	808	809	810	811	812	813	814	815	816	817	818	819	820	821	822	823	824	825	826	827	828	829	830	831	832	833	834	835	836	837	838	839	840	841	842	843	844	845	846	847	848	849	850	851	852	853	854	855	856	857	858	859	860	861	862	863	864	865	866	867	868	869	870	871	872	873	874	875	876	877	878	879	880	881	882	883	884	885	886	887	888	889	890	891	892	893	894	895	896	897	898	899	900	901	902	903	904	905	906	907	908	909	910	911	912	913	914	915	916	917	918	919	920	921	922	923	924	925	926	927	928	929	930	931	932	933	934	935	936	937	938	939	940	941	942	943	944	945	946	947	948	949	950	951	952	953	954	955	956	957	958	959	960	961	962	963	964	965	966	967	968	969	970	971	972	973	974	975	976	977	978	979	980	981	982	983	984	985	986	987	988	989	990	991	992	993	994	995	996	997	998	999	1000
4	He	10	Ne	18	Ar	36	Kr	84	54	Xe	131	86	Rn	[222]	118	Og	[294]																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									

ζαγαριαναν

ΑΚΤΙΝΙΔΕΣ:

ΜΕΡΟΣ Α΄: ΣΥΝΟΛΟ ΕΙΚΟΣΙ (20) ΜΟΝΑΔΕΣ

Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις 1- 4.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με πέντε (5) μονάδες.

Ερώτηση 1

Δίνεται το άτομο του φθορίου , $^{19}_{9}\text{F}$.

Να γράψετε:

(α) τον ατομικό και τον μαζικό αριθμό του. (μον. 1)

ατομικός αριθμός: μαζικός αριθμός:

(β) τον αριθμό των πρωτονίων, των ηλεκτρονίων και των νετρονίων. (μον. 1,5)

πρωτόνια: ηλεκτρόνια: νετρόνια:

(γ) την ηλεκτρονική δομή του. (μον. 0,5)

.....

(δ) το φορτίο του ιόντος που σχηματίζεται μετά από πρόσληψη ή αποβολή ηλεκτρονίων. (μον. 1)

.....

(ε) το είδος του δεσμού που σχηματίζει με το ασβέστιο, $^{20}_{20}\text{Ca}$. (μον. 0,5)

.....

(στ) ποιο από τα πιο κάτω σωματίδια έχει τον ίδιο αριθμό ηλεκτρονίων με το ιόν του φθορίου. (μον. 0,5)

$^{11}_{11}\text{Na}$, $^{20}_{20}\text{Ca}^{2+}$, $^{7}_{7}\text{N}^{3-}$

.....

Ερώτηση 2

A. Διαλύονται σε νερό 3 g υδροχλωρίου (HCl) και σχηματίζεται διάλυμα όγκου 40 mL.

Να υπολογίσετε την % w/v περιεκτικότητα του διαλύματος αυτού. (μον. 2)

.....
.....
.....

B. Στην ετικέτα ενός μπουκαλιού μπύρας αναγράφεται ότι η περιεκτικότητά του σε οινόπνευμα είναι 7 % v/v.

(α) Να εξηγήσετε τι σημαίνει η έκφραση 7 % v/v οινόπνευμα. (μον. 1)

.....
.....

(β) Να υπολογίσετε πόσα mL οινόπνεύματος θα καταναλώσει κάποιος ,αν πει μία μπύρα των 350 mL. (μον. 2)

.....
.....

Ερώτηση 3

(α) Να κατατάξετε τα παρακάτω μίγματα σε ομογενή και ετερογενή: (μον. 2)

- i. Οινόπνευμα - νερό
- ii. KCl - πετρέλαιο
- iii. I₂ – νερό
- iv. Αλατόνερο

(β) Να γράψετε το κριτήριο στο οποίο έχετε βασιστεί για την πιο πάνω κατάταξη. (μον. 2)

.....
.....
.....
.....

(γ) Να γράψετε ένα από τα πιο πάνω μίγματα που είναι διάλυμα. (μον. 1)

.....

Ερώτηση 4

A. Δίνονται οι ουσίες: NaCl, Cl₂, MgS, HBr

(α) Να χαρακτηρίσετε τις πιο πάνω ουσίες ως ιοντικές, ομοιοπολικές πολικές ή ομοιοπολικές μη πολικές: (μον. 2)

Ιοντική/ές:

Ομοιοπολική/ές πολική/ές:

Ομοιοπολική/ές μη πολική/ές:

(β) Να γράψετε μια από αυτές που (μον. 1)

i. είναι αέριο και δεν διαλύεται στο νερό.

ii. το τήγμα της εμφανίζει ηλεκτρική αγωγιμότητα.

B. Να υπολογίσετε τον αριθμό των ατόμων του οξυγόνου, O, που περιέχονται σε 128 g διοξειδίου του θείου, SO₂. (μον. 2)

ΜΕΡΟΣ Β΄: ΣΥΝΟΛΟ ΤΡΙΑΝΤΑ (30) ΜΟΝΑΔΕΣ

Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις 5 - 7.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με δέκα (10) μονάδες.

Ερώτηση 5

Πιο κάτω δίνεται σύντομη περιγραφή τεσσάρων πειραμάτων που έχουν πραγματοποιηθεί από μαθητές στο εργαστήριο. Αφού διαβάσετε την περιγραφή των πειραμάτων να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

Πείραμα 1: Σε δοκιμαστικό σωλήνα μετέφεραν 2 mL λαδιού, στη συνέχεια πρόσθεσαν 3 mL πετρελαίου και ανακίνησαν ζωηρά. Ακολούθως άφησαν το μίγμα σε ηρεμία.

(α) Να γράψετε τι αναμένεται να παρατηρήσουν οι μαθητές στο μίγμα που προέκυψε. (μον. 0,5)

.....

(β) Να εξηγήσετε την πιο πάνω παρατήρησή τους. (μον. 1)

.....

.....

Πείραμα 2: Δόθηκαν στους μαθητές δύο άγνωστες στερεές χημικές ουσίες τις οποίες ονόμασαν Α και Β και ζητήθηκε να εκτελέσουν ένα πείραμα ώστε να εξακριβώσουν το είδος του δεσμού. Οι μαθητές μετέφεραν μικρή ποσότητα από την ουσία Α σε ένα δοκιμαστικό σωλήνα και μικρή ποσότητα από την ουσία Β σε δεύτερο δοκιμαστικό σωλήνα. Στη συνέχεια, θέρμαναν με προσοχή τους δύο σωλήνες στη φλόγα του λύχνου Bunsen. Παρατήρησαν ότι η ουσία Α λιώνει σε χρόνο λιγότερο από τρία λεπτά, ενώ η ουσία Β όχι.

(α) Να αναφέρετε το είδος του δεσμού των δύο ενώσεων Α και Β και να εξηγήσετε την απάντησή σας. (μον. 2)

.....

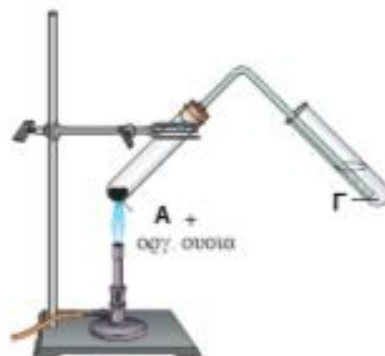
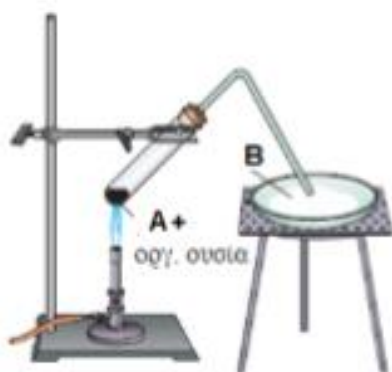
.....

.....

(β) Να γράψετε ποια από τις πιο πάνω ουσίες Α και Β μπορεί να είναι: (μον. 1)

- i. το ιωδιούχο κάλιο, KI
- ii. το βενζοϊκό οξύ, C_6H_5COOH

Πείραμα 3: Για την ανίχνευση των προϊόντων της καύσης μιας οργανικής ένωσης χρησιμοποίησαν τις πιο κάτω πειραματικές διατάξεις:

(α) Να ονομάσετε τα αντιδραστήρια Α, Β και Γ που χρησιμοποίησαν για την ανίχνευση των προϊόντων της καύσης της οργανικής ένωσης. (μον. 1,5)

Α:

Β:

Γ:

(β) Τα προϊόντα της καύσης διοχετεύονται αρχικά σε ύαλο ωρολογίου που περιέχεται η ουσία Β και στη συνέχεια σε δοκιμαστικό σωλήνα που περιέχεται το διάλυμα Γ.

i. Να ονομάσετε τα προϊόντα της καύσης. (μον. 1)

.....

ii. Να γράψετε τις μεταβολές που θα παρατηρήσουν: (μον. 1)

- στην ύαλο με την ουσία Β

.....

.....

- στον δοκιμαστικό σωλήνα με το διάλυμα Γ

.....

.....

iii. Να γράψετε ποιο από τα προϊόντα της καύσης δηλώνει την παρουσία: (μον. 1)

- του άνθρακα στην οργανική ένωση
- του υδρογόνου στην οργανική ένωση

Πείραμα 4: Άναψαν προσεκτικά τον λύχνο Bunsen και μελέτησαν το χρώμα της φλόγας του ρυθμίζοντας την παροχή του αέρα.

Να γράψετε κάτω από ποιες συνθήκες η φλόγα είναι: (μον. 1)

(α) αιθαλίζουσα (κίτρινη, φωτιστική)

.....

.....

(β) γαλάζια

.....

.....

Ερώτηση 6

A. Διαθέτουμε 68 g αμμωνίας, NH_3 .
Να υπολογίσετε:

(α) τα mole της πιο πάνω ποσότητας NH_3 . (μον. 2)

(β) τον αριθμό των μορίων της αμμωνίας που περιέχονται στην πιο πάνω ποσότητα. (μον. 1)

(γ) τον όγκο που καταλαμβάνει η πιο πάνω ποσότητα αμμωνίας σε κανονικές συνθήκες. (μον. 1)

B. Να γράψετε αν οι πιο κάτω δηλώσεις είναι ορθές ή λανθασμένες και να δικαιολογήσετε την επιλογή σας σε κάθε περίπτωση. (μον. 6)

- (α) Η διαλυτότητα του NaCl στο νερό δεν επηρεάζεται από την αύξηση της πίεσης.
.....
.....
.....
- (β) 5 L αερίου αζώτου, N_2 , περιέχουν περισσότερα μόρια από 5 L αερίου υδρογόνου, H_2 , σε κανονικές συνθήκες θερμοκρασίας και πίεσης.
.....
.....
.....

(γ) Η αμμωνία, NH_3 , περιέχει τρία (3) ζεύγη μη δεσμικών ηλεκτρονίων.

.....

.....

.....

(δ) Το άτομο του $^{24}_{12}\text{Mg}$ και το άτομο του $^{23}_{12}\text{Mg}$ είναι ισότοπα.

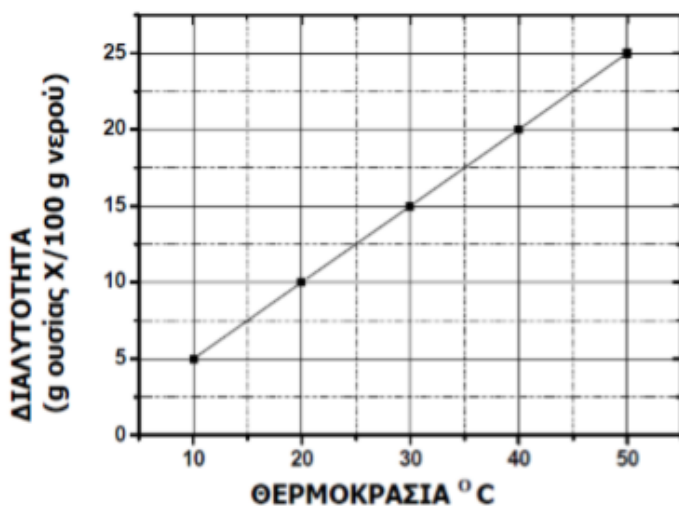
.....

.....

.....

Ερώτηση 7

Α. Στο παρακάτω διάγραμμα παρουσιάζεται η μεταβολή της διαλυτότητας μιας ουσίας Χ στο νερό σε σχέση με τη θερμοκρασία.

Να απαντήσετε τις επόμενες ερωτήσεις.

(α) Ποια είναι η διαλυτότητα της ουσίας Χ στους 40 °C; (μον. 0,5)

(β) Ποια η % κ.μ. περιεκτικότητα του διαλύματος που προκύπτει στους 40 °C; (μον. 1,5)

.....

.....

.....

.....

(γ) Σε 200 g νερού, στους 40 °C, διαλύθηκε η απαιτούμενη ποσότητα της ουσίας X ώστε να προκύψει κορεσμένο διάλυμα. Να υπολογίσετε την ποσότητα του στερεού που θα καταβυθιστεί ως ίζημα αν μειωθεί η θερμοκρασία του διαλύματος στους 30 °C.

(μον. 1,5)

.....

.....

.....

.....

(δ) Ένα διάλυμα έχει παρασκευαστεί με ανάμιξη 50 g της ουσίας X με 250 g νερό σε θερμοκρασία 50 °C. Να γράψετε αν το διάλυμα που προκύπτει είναι κορεσμένο ή ακόρεστο και να δικαιολογήσετε την απάντησή σας.

(μον. 1,5)

.....

.....

.....

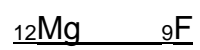
.....

B. Να δείξετε με σύμβολα Lewis το σχηματισμό των δεσμών, μεταξύ των χημικών στοιχείων στα πιο κάτω ζεύγη και να γράψετε τον χημικό τύπο κάθε μιας ένωσης που προκύπτει.

(μον. 5)

Χημικός τύπος

Χημικός τύπος

Χημικός τύπος

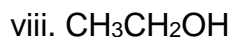
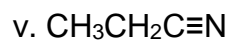
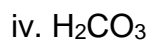
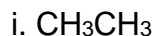
ΜΕΡΟΣ Γ: ΣΥΝΟΛΟ ΔΕΚΑΠΕΝΤΕ (15) ΜΟΝΑΔΕΣ

Να απαντήσετε στην ερώτηση 8.

Η ορθή απάντηση βαθμολογείται με δεκαπέντε (15) μονάδες.

Ερώτηση 8

A. Δίνονται οι πιο κάτω χημικές ενώσεις :

Να δηλώσετε ποια / ποιες από τις πιο πάνω χημικές ενώσεις είναι:

(μον. 4,5)

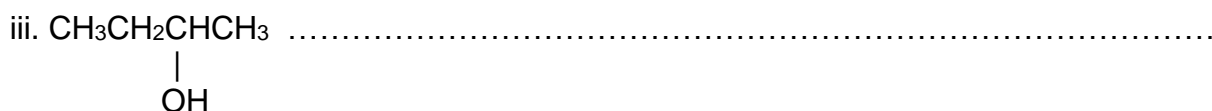
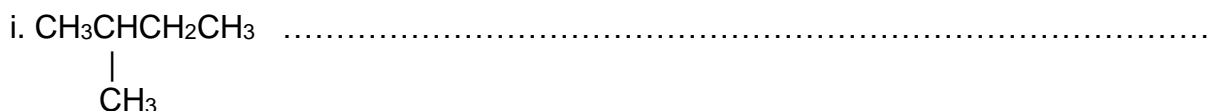
(α) ανόργανη/ες

(β) κορεσμένη/ες

(γ) ακόρεστη/ες

B. Να ονομάσετε κατά IUPAC τις πιο κάτω οργανικές ενώσεις.

(μον. 1,5)

Γ. (α) Να γράψετε τον συντακτικό τύπο των πιο κάτω ενώσεων:

(μον. 4)

i. αλκενίου με τέσσερα (4) άτομα υδρογόνου στο μόριό του

.....

ii. του δεύτερου μέλους της ομόλογης σειράς των αλκινίων

.....

iii. μεθανόλης

.....

iv. βουτ-2-iv-1-όλης

.....

(β) Να γράψετε τον συντακτικό τύπο του αλκανίου που έχει μάζα 11 g και καταλαμβάνει όγκο 5,6 L σε κανονικές συνθήκες. **(μον. 2)**

Δ. Το υδροξείδιο του μαγνησίου, $\text{Mg}(\text{OH})_2$, χρησιμοποιείται ως αντιόξινο φάρμακο, για την εξουδετέρωση του υδροχλωρικού οξέος, HCl , του στομάχου, σύμφωνα με τη χημική εξίσωση:

(α) Να υπολογίσετε τα mole του χλωριούχου μαγνησίου, MgCl_2 , που παράγονται από 5,8 g $\text{Mg}(\text{OH})_2$.

.

(β) Να υπολογίσετε τα γραμμάρια του HCl που μπορούν να εξουδετερωθούν με 5,8 g $\text{Mg}(\text{OH})_2$.

ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ

Η ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

Ανδρούλλα Χρίστου